

**Көкшетау қаласы, Абай атындағы (қазақ тілінде оқытылатын)
дарынды балаларға арналған №3 облыстық мамандандырылған
мектеп-интернаты**

2021-2022 оқу жылындағы тәрбие жұмысының қорытындысы

Тәрбие мақсаты: жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтар негізінде жан-жақты және үйлесімді дамыған тұлғаны тәрбиелеу. Өзін-өзі дамыту, оқушылардың жеке басының өзін-өзі анықтауы, олардың қоғамдағы сәтті әлеуметтенуі үшін жағдай жасау.

ҚР БҒМ-нің 2019 жылғы 15 сәуірдегі №145 бұйрығымен бекітілген «Рухани жаңғыру» бағдарламасын іске асыру жағдайындағы Тәрбиенің тұжырымдамалық негіздері, 8 бағыты бойынша тәрбие жұмысы іске асырылды.

	<i>Қазақстандық патриотизм және азаматтық тәрбие, құқықтық тәрбие</i>
	<i>Рухани-адамгершілік тәрбие</i>
	<i>Ұлттық тәрбие</i>
	<i>Отбасы тәрбиесі</i>
	<i>Еңбек, экономикалық және экологиялық тәрбие</i>
	<i>Көпмәдениетті және көркем-эстетикалық тәрбие</i>
	<i>Зияткерлік тәрбие, ақпараттық мәдениет тәрбиесі</i>
	<i>Дене тәрбиесі, салауатты өмір салты</i>

«Қазақстан Республикасының орта білім беру ұйымдарында оқу-тәрбие процесін ұйымдастырудың 2021-2022 оқу жылындағы ерекшеліктері туралы» әдістемелік нұсқау хаты (құндылықтарға негізделген оқу-тәрбие бағдарламасын іске асыру шеңберінде жобалар бойынша тәрбие жұмыстарын ұйымдастырылды.

2021-2022 оқу жылында құндылықтарға негізделген оқу-тәрбие бағдарламасын іске асыру шеңберінде төмендегі жобалар басшылыққа алынады:

- ✓ «Оқуға құштар мектеп»;
- ✓ «Отбасы – орта мектеп»;
- ✓ «Құқықтық сана – қауымға пана»;
- ✓ «Дәстүр мен ғұрып»;
- ✓ «Еңбек – елдің мұраты»;
- ✓ «Үнем – қоғам қуаты»;
- ✓ «Ерте жастан бастап экологиялық мәдениет»
- ✓ «Қоғамға қызмет»;
- ✓ «Мектеп өмірінің бір күні»;
- ✓ «Дебат» қозғалысы;
- ✓ Оқушылардың «Өзін-өзі басқару» ұйымдары;
- ✓ «Музей сабақтары» – «Музей күні» жобасы;
- ✓ «Театр сабақтары» жобасы.

2021-2022 оқу жылындағы мектептің әлеуметтік паспорты

№	Санаттар	саны	%
	Барлық оқушылар	201	
	Отбасы түрі бойынша:		
1.	Толық отбасылар	172	85%
2.	Толық емес отбасылар	21	10%
3.	Анасы жоқ балалар	1	
4.	Әкесі жоқ балалар	9	4%
5.	Көп балалы отбасы	69	34%
6.	Аз қамтамасыз етілген отбасы	-	
7.	Жетім балалар, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар	-	
8.	Мүгедек балалар, мүмкіндіктері шектеулі балалар	-	
9.	Азаматтығы жоқ білім алушылар	-	
10.	Басқа мемлекеттің азаматы болып табылатын білім алушылар	-	
11.	Кәмелетке толмағандар ісі жөніндегі бөлімде есепте тұрғандар	-	
12.	Мектепшілік бақылау есебінде тұрғандар	-	
Ата-аналардың білімі:			
13.	Жоғары, жоғары білімнен кейінгі	172	85%
14.	Техникалық және кәсіптік	82	40%
15.	Орта	211	104%

Тәрбие бағыттары бойынша атқарылған жұмыстар

Тәрбие тұжырымдамасының негізгі 8 бағыттарына және жобалар бойынша жылдық жұмыс жоспары құрылып, төмендегідей іс-шаралар өткізілді.

«Қазақстандық патриотизм мен азаматтық тәрбие және құқықтық тәрбие» білім алушыларда қазақстандық патриотизм сезімін, құқықтық және азаматтық өзіндік сана-сезімді; жеке бас бостандығының құндылығын; төзімділіктің құндылығын; зорлық-зомбылық пен агрессияға жол бермеуді; меншік пен материалдық өркендеудің құндылығын; еңбекке құрметпен қарауды; өмірге құрметпен қарауды; әртүрлі кемсітулерге жол бермеуді, «тең және әртүрлі адамдардың» қағидаттық теңдігі идеясын қалыптастырады. Қазақстандық патриотизм мен азаматтық тәрбие бағыты бойынша Білім күніне арналған алғашқы сабақ «Тәуелсіздік жетістіктері» тақырыбында өткізілді.

ҚР Президентінің 2021ж. 1-қыркүйек «Халық бірлігі және жүйелі реформалар – ел өркендеуінің берік негізі» атты Жолдауы бойынша барлық сыныптарда тәрбие сағаттары өтті.

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы «Құқықтық сана – қауымға пана» жобасы аясында Оқушыларға адалдық пен әділдік туралы түсінік беру; олардың құндылық ретіндегі мәнін ұғындыру мақсатында С. Жүнісовтың өнегелі ғұмыры» және «Адалдық пен әділдікті ту еткен Мәлік Габдуллин» тақырыбында Адалдық сағаттары өткізілді. Тәрбие сағаты барысында оқушыларға Ақмола облысы бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл департаменті ұсынған бейнежазбалары көрсетілді.

«Құқықтық сана – қауымға пана» жобасы бойынша «Бала құқығы-адам құқығы» айлығы жоспарына сәйкес төмендегі іс-шаралар ұйымдастырылды. Мектеп психологы Какимжанова Д.Ш. құқық бұзушылықтың алдын-алу мақсатында сауалнама, сынып жетекшілер тәрбие сағаттарында «Балалық шақты бірге қорғайық» тақырыбында Балалардың құқықтарын және Бала құқықтары туралы Конвенцияның баптарын түсіндіру бойынша бейнероликтер көрсетті. Тәрбиешілер Г.А.Кудулова, Б.Ж.Маханбетова, Б.Ш.Қасымбекова «Өз құқығыңды білесің бе?», Г.С. Сембаева, А.К. Досжанова «Құқықтық турнир», Г.А. Кудулова, Б.Ж.Маханбетова «Зорлық-зомбылықсыз балалық шақ», К.А. Атетова «Қоғамдағы буллинг мәселелері» тәрбие сағаты, «Қатыгездік пен зорлық-зомбылықсыз балалық шақ» тренингі, «Әр баланың құқығы бар» сурет, эссе байқауы, Мектеп парламенті «Балалар мүддесі үшін»–Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 30 жылы ішінде балалардың құқықтарын қорғау саласындағы жетістіктері дебат, 7-9 сынып тәрбиешілері «Мен өз құқығымды білуге тиіспін» сахналық қойылымдар және «Бақытты ана – бақытты бала – бақытты отбасы - бақытты ел» 7-сынып ата-аналарының жиналысы өткізілді.

Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 30 жылдығын мерекелеуге арналған іс-шаралар жоспары бойынша өткізілді. Сынып жетекшілер мен тәрбиешілер «Тәуелсіздік жетістіктері» тақырыбында тәрбие сағаттары, кітапханашы Жунусбекова А.Ш. «Біз оқитын 30 кітап» кітап көрмесі, Зейнулаева Ж.Б. Хасенова А.С. «Тәуелсіздік таңының жұлдызымыз» интеллектуалдық танымдық ойыны, Кудулова Г.А.Тәуелсіз-елім Қазақстан» атты Тәуелсіздік күніне арналған викториналық ойын, Касымбекова Б.Ш. «Ұлы дала Елінің даңқты тарихы мен дәстүрлері» тақырыбында саяхат-ойын, сынып жетекшілер «Теңге – Тәуелсіздік келбеті», «Ұлттық валютамыз – тәуелсіздігіміздің көрсеткіші», «Тәуелсіздіктің нұры-тұңғыш ЕЛБАСЫ» сынып сағаттарын, Жунусбекова А.Ш. «Тәуелсіздік– азаттығым бақ күнім! зияткерлік ойын, «Қылқалам» үйірмесі және 7-11 сыныптары «Жаса, жайна Тәуелсіз Қазақстан» көрме, Шокаев А.Е. 9-10 сынып оқушылары арасында «Отан қорғаушы» әскери-қолданбалы жарыстар, А.Шайхан, А.Мұратұлы «Спорттық эстафеталық ойындар», баскетбол, тоғызқұмалақ, асық ату, үстел теннисінен жарыстар ұйымдастырды. Өзін-өзі басқару ұйымының ұйымдастыруымен Тәуелсіздік күніне арналған мерекелік салтанатты жиын, 7-сынып оқушыларын «Жас ұлан» балалар мен жасөспірімдер ұйымының қатарына қабылдауы өткізілді. «Домбыра сазы», «Театр және көркем сөз», «Балауса» би тобы, «Вокал» үйірмелері мерекелік концерт дайындады.

Рухани-адамгершілік тәрбие–адамгершілік бейнесі, адамгершілік сана; құндылық сезімдері мен қасиеттері – гуманизм, ар-ождан, ар-намыс, парыз, сенім, жауапкершілік, серіктестік, мейірімділік, ұят, қағидаттық, мейірімділік, ынтымақтастық, ұлттық келісімнің құндылығы, басқа халықтардың мәдениетін, дәстүрлері мен тілін құрметтеу; өмірге этикалық жауапты көзқарас сияқты құндылықтарды қалыптастырады. Рухани-адамгершілік тәрбие бағытында «Бір үйдің баласыңдай» 7-сынып оқушыларын қабылдау кеші, «Қарттарымызды қошеметтейміз!» құттықтаулар, «Ұлылықтың басында ұстаз тұрар!» мерекелік кеш, «Адамзаттың ұлы ұстаздары» «Ыбырай Алтынсариннің туғанына 180 жыл», Қасым Аманжоловтың 110 жылдығына орай, Халықаралық қыздар күніне арналған және «Жалпыадамзаттық құндылықтар» күніне орай іс-шаралар ұйымдастырылды. 9б сыныбы, сынып жетекшісі А.Д.Ахат. Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері, Қазақстанның мемлекеттік сыйлығының иегері, Жазушылар Одағының басқарма төрағасы, Ұлықбек Есдәулет, филология ғылымдарының докторы, профессор, журналист, публицист, ақын, аудармашы Жақып Бауыржан Өміржанұлы және Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері, Халықаралық «Алаш» әдеби сыйлығының иегері, «Дарын» Мемлекеттік жастар сыйлығының лауреаты, Қазақстан Жазушылар одағы Нұр-Сұлтан қалалық филиалының төрағасы Дәулеткерей Кәпұлымен өткен «Поэзия

пырақтары» атты кездесуге қатысты. Ж.Оңғарбайқызы, М.Б. Муратов «Ыбырай Алтынсарин-Ұлы даланың дара ұстазы» дөңгелек үстел өткізді.

Ұлттық тәрбие шеңберінде құндылықтар жүйесін қалыптастыру мақсатында жаңа оқу жылында гуманистік және тәрбиелік құндылықтар тұрғысынан ұмытылған, бірақ цифрлық әлемнің жаңа дәуірімен үндес дәстүрлерді жаңғыртуға бағытталған «Дәстүр мен ғұрып» жобасы арқылы іске асырылды. Ұлттық тәрбие шеңберінде құндылықтар жүйесін қалыптастыру мақсатында «Қазақстанның 100 жаңа тұлғалары» жобасының жеңімпаздары туралы зерттеу жұмыстары, тәрбие сағаттары өткізілді. Қасым Аманжоловтың 110 жылдығына орай «Өзге емес, өзім айтам өз жайымда» атты оқырман сағаты. А.Ш. Жунусбекова, «Қылқалам» үйірме тәрбиеленушілері «Менің Отаным - Қазақстан» сурет көрмесі, 7- сынып тәрбиешілері «Ұлы дала Елінің даңқты тарихы мен дәстүрлері» тақырыбында саяхат-ойын ашық тәрбие сағаты, 8- сынып тәрбиешілері «Бір әннің тарихы», «Өлкетану» үйірмесінің жетекшісі С.А. Алпыспаева «Өңірдің тарихи-мәдени мұра объектілерінде мектеп оқушылары үшін «Өлкетану» бойынша тақырыптық сабақ өткізді. «Домбыра сазы» үйірмесінің жетекшісі Ж.Жәдігерұлы «Даламды күймен тербедім» Домбырашылар челленджі, «Дебат қозғалысы» жобасы аясында «Жаңа ұрпақ» дебат клубы «Мәңгілік Елдің мызғымас 7 негізі», «Ұлттық тәрбие дегеніміз не?», «Ер жігіт екі сөйлемейді» тақырыбында 9-10 сынып оқушылары арасында пікір-сайыстар өткізілді. 10- сынып тәрбиешілері «Діни экстремизм – бейбітшілік пен тұрақтылыққа төнген қауіп» ақпараттық сағат, Наурыз мерекесіне орай «Рухани жаңғыру» бағдарламасы аясында 7-8 сынып оқушылары арасында «Батаменен ел көгерер» атты байқауы өткізілді.

Мектеп жұмысының негізгі бағыттарының бірі - **Отбасылық тәрбие**. Мектептегі отбасылық тәрбиенің мақсаты келесі құндылықтарды қалыптастыру болып табылады: неке құндылығы және отбасы мүшелерін құрметтеу; толыққанды отбасын құру үшін

денсаулық құндылығы; рухани байлық; туыстары мен жақындарына деген адалдық сезімі; отбасылық дәстүрлер; мұралар мен салт-дәстүрлерді ұқыпты қарау; ана құдыреті; сүйіспеншілік, адалдық, достық – құндылық сезімдері. Сынып жетекшілер ата-аналар жиналыстарын «психологиялық тренинг», «тәжірибе алмасу», «Педконсилиум» сияқты түрлі форматта өткізіледі. Жалпыадамзаттық құндылықтардың мәнін ашу мақсатында Отбасы күнін мерекелеу аясында «Отбасы-бақыт мекені!» атты іс-шаралар өткізілді. 7-8 сынып оқушылары арасында «Менің сүйікті отбасым!», «Менің отбасым-менің тірегім» коллаждар байқауы. Белсенділік танытқан 86 сынып оқушысы Тұрсынбек Кәусар, 8а сынып оқушысы Исламбек Аружан, Қасенова Дария, 7б сынып оқушысы Қорқытбаева Ділназ, 7б сынып оқушысы Үсен Қазына, Бейсенбай Жұлдыз. 7-8 сынып оқушылары арасында «Біз біргеміз!», «Біз салауатты өмір салтын қолдаймыз!» отбасылық байқаулары ұйымдастырылды. Сынып жетекшілер «Атадан-өсиет, анадан-қасиет» зияткерлік ойындар, 10-сынып тәрбиешісі Д.Т.Сатынсин «Әкем айтқан нақыл сөз...», Өзін-өзі басқару ұйымы «Анама арнаймын» челленджін өткізді.

Еңбек, экономикалық және экологиялық тәрбие білім алушылардың бойында еңбек ең жоғары құндылық ретінде; шығармашылық еңбек; еңбек мәдениеті; экономикалық сана-сезім; мамандық; жаһандық экологиялық сана-сезім; экомәдениет құндылығы, экологиялық мәдениет; табиғатқа ерекше құндылық ретіндегі сүйіспеншілік сезімі; туған жерге және кіші Отанға деген сүйіспеншілік сезімі тәрізді құндылықтар қалыптастыруға көмектеседі. «Еңбек – елдің мұраты» жобасы шеңберінде А.Д. Ахат, К.М. Қуспекова «Болашақ бүгіннен басталады» тәрбие сағаты, С.С. Шаяхметова «Мұндай мамандықтар бар» презентациялар байқауы, С.А. Алпыспаева «Ізденіс, еңбек, талпыныс-жетістік кілті» кездесу. «Ерте жастан басталатын экологиялық мәдениет» жобасы сынып жетекшілер мен тәрбиешілер экологиялық сынып сағаттарын, Мектеп Парламенті «Қоқыссыз әлем» науқанын, «Фотоохота» байқауын өткізді. А.А. Жахина, К.А. Атетова «Туған жердің – асыл қазынасы», «Қоршаған ортаны аялайық тәрбие сағаттарын өткізді.

Көпмәдениетті және көркем-эстетикалық тәрбие білім алушыларға эстетикалық сананы; эстетикалық талғам мен сезімді; халықтардың ұлттық мәдениеттерінің құндылықтарына көркемдік-эстетикалық бейімділікті қалыптастыруға көмектеседі. Осы

бағытты іске асырудың негізгі өткізілген іс-шаралар: Музейлерге, театрға экскурсиялар, «Адам бойында бәрі де әдемі, сұлу болуға тиіс» байқау «Қош келдің, Жаңа Жыл-2022!» кеші, Алғыс айту күніне арналған «Ақ жүрекпен» көркем жұмыстар көрмесі, 8 наурыз-Халықаралық әйелдер күніне орай «Әлем бесігін тербетін жан-АНА» мерекелік бағдарлама, 1 мамыр -Қазақстан халықтарының бірлігі күніне орай «Ынтымағы жарасқан, туған өлкем - Қазақстан» достық фестивалі.

Зияткерлік тәрбие құндылығы білім құндылығын; зияткерлік ұстанымның құндылығын; әрбір тұлғаның көшбасшылық қасиеттері мен дарындылық құндылығын; ал ақпараттық мәдениетті тәрбиелеу – кибермәдениет мен кибергигиенаны қалыптастырады. Оқушылардың өзін-өзі басқару ұйымы «Ұшқыр ойлы жұлдыздар», «Тәуелсіздік шежіресі», «Квест» зияткерлік сайыстар, «Лидер қандай болу керек?», «Лидерге қажетті қасиеттер мен қабілеттер» танымдық ойындар өткізді. Дебат клубы «Ұшқыр ой алаңы» оқушылардың дебаттық қозғалысы жалпыұлттық мәдени-білім беру жобасын іске асыру шеңберінде ай сайын дебаттық турнирлер ұйымдастырылды.

Дене тәрбиесі салауатты өмір салтының, дене шынықтыру мен спорттың, дене бітімін жетілдірудің құндылығын, өз денсаулығына жауапкершілікпен қараудың құндылығын қалыптастырады. Қазіргі таңда оқушылардың денсаулығын сақтау, салауатты өмір салтын қалыптастыру күн тәртібінде тұрған өзекті мәселелердің бірі. Дарынды оқушылардың салауатты өмір сүруіне жағдай жасау мектептік денсаулық саясаты – бұл салауатты өмір салты. Жыл бойы дене шынықтыру пәнінің мұғалімдері А.Мұратбекұлы, З.Рахат спорттық ойындар, эстафеталық жарыстар, жолдастық кездесулер, 7 сәуір –Дүниежүзілік Денсаулық күніне орай «Дені сау ұрпақ-ел болашағы» денсаулық күнін, «Отбасылық эстафеталық ойындар», «Ұлттық ойын-ұлт қазынасы» қазақтың ұлттық ойындарын ұйымдастырды, Сынып жетекшілер мен тәрбиешілер «Дұрыс тамақтану-үздік білім алудың жолы!», «Мектеп денсаулық ортасы бола ала ма?», «ЖИТС-тің алдын алу және оған қарсы күрес» денсаулық сабақтарын, Дүниежүзілік туберкулезбен күрес күніне орай «Ауырмаймын десең...» бюллетень сайысын өткізді.

Оқушылардың өзін-өзі басқару ұйымының тиімділігі

Мектеп-интернатында Мектеп Парламенті және «Жас Ұлан» - өскелең ұрпақты жоғары рухани - адамгершілік құндылықтар, демократиялық ұстанымдарға негізделген қазақстандық патриотизм рухында қалыптасқан белсенді өзін-өзі басқару оқушылар ұйымы өз жұмысын атқарып келеді. Бұл ұйымның басқару жүйесін 7-11 сынып оқушылары ұйымдастырады.

Әрине, бұл ұйым тәрбие және оқу ісі бойынша атқаратын қызметіне зор көмегін тигізеді. Яғни мектеп ішіндегі мерекелік іс-шараларды ұйымдастыруда, спорттық ойындарды ұйымдастыруда және өткізуде, сондай-ақ оқушыларды түрлі білім сайыстарына тарту және қатыстыруда бір-шама істерді жүзеге асырып жатады. Өзін-өзі басқару ұйымы «Жаңа ұрпақ» дебат, «Сырғалым» қыздар клубы және «Адал ұрпақ» еріктілер клубына басшылық жасайды.

Өзін-өзі басқару Мектеп Парламенті мен «Жас Ұлан» ұйымының бірлескен жоспарына сәйкес мектепте ұжымдық шығармашылық істер, акциялар, десанттар, ойындар, КВН, дебаттар ұйымдастырылады. Барлық атқарылған істер жеке инстаграм парақшасында жарияланып отырады.

